

Презентація: “Олександр II”

Олександр II (*17 квітня (29 квітня) 1818— †1 березня (13 березня) 1881) — російський імператор з 1855 до 1881 року. Старший син Миколи I. За скасування кріпосного права отримав у російській історіографії епітет **Визволитель**.

Поразка Російської імперії у Кримській війні 1853—1856, криза економічного розвитку країни, національно-визвольний рух поневолених народів, примусили Олександра II провести ряд реформ: відміна кріпосного права 1861, земельна, судова, міська та ін. У зовнішній політиці Олександр II дотримувався німецької орієнтації, особливу увагу приділяв т. зв. східному питанню. В 1877—1878 прагнули зміцнити позиції Російської імперії на Балканах, вів війну з Туреччиною. За Олександра II до Росії було приєднано Північний Кавказ, завойовано значну частину Середньої Азії. В 1863—1864 жорстоко придушив національно-визвольне повстання у Польщі. Щодо України проводив агресивну шовіністичну політику.

БОЖІЮ МИЛОСТІЮ
МЫ, АЛЕКСАНДРЪ ВТОРЫЙ,
ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ
ВСЕРОССИЙСКІЙ,
ЦАРЬ ПОЛЬСКІЙ, ВЕЛИКІЙ КНЯЗЬ ФИНЛЯНДСКІЙ,
и прочая, и прочая, и прочая.

Объявляемъ всѣмъ **НАШИМЪ** вѣроподданнымъ.

Божіимъ Провидѣніемъ и священнымъ закономъ престолонаслѣдія были призваны на прародительскій Всероссійскій Престолъ, въ соответствии сему призванію **МЫ** положили въ сердцѣ **СВОЕМЪ** обѣтъ обвинять **НАШЕЮ** Царскою любовію и попеченіемъ всѣхъ **НАШИХЪ** вѣроподданныхъ всякаго званія и состоянія, отъ благородно владычащаго мечемъ на защиту Отечества до скромно работающаго ремесленнымъ орудіемъ, отъ проходящаго высшую службу Государственную до проводящаго на полѣ борозду сохою или плугомъ.

Вникая въ положеніе званій и состояній въ составѣ Государства, **МЫ** усмотрѣли, что Государственное законодательство, дѣятельно благоустроивъ высшія и среднія сословія, опредѣляя ихъ обязанности, права и преимущества, не достигло равновѣрной дѣятельности въ отношеніи къ людямъ крѣпостнымъ, такъ называемымъ потому, что они, частію старыми законами, частію обычаемъ, потомственно укрѣплены подъ властію помѣщиковъ, на которыхъ съ тѣмъ вѣстѣ лежить обязанность устроить ихъ благосостояніе. Права помѣщиковъ были донынѣ обширны и не опредѣлены съ точностію закономъ, нѣсто котораго заступали предрѣше, обычай и добрая воля помѣщика. Въ лучшихъ случаяхъ изъ сего

Портрет Олександра II на смертному Одрі (1881)

Урочистий в'їзд Олександра II в Бухарест, 1877 рік

ПОГЛЯДИ СУЧАСНИХ ІСТОРИКІВ НА ЕПОХУ ОЛЕКСАНДРА ІІ НАБУЛИ ДРАМАТИЧНИХ ЗМІН ПІД ВПЛИВОМ ПАНІВНОЇ ІДЕОЛОГІЇ. У РАДЯНСЬКИЙ ІСТОРИОГРАФІЇ ПЕРЕВАЖАВ ТЕНДЕНЦІЙНИЙ ПОГЛЯД НА ЙОГО ПРАВЛІННЯ. СУЧАСНІ ІСТОРИКИ, ПОРЯД З ТЕЗОЮ ПРО «ЗВІЛЬНЕННЯ СЕЛЯН», КОНСТАТУЮТЬ, ЩО ЇХ СВОБОДА ПЕРЕСУВАННЯ ПІСЛЯ РЕФОРМИ БУЛА «ВІДНОСНОЮ». НАЗИВАЮЧИ РЕФОРМИ ОЛЕКСАНДРА ІІ «ВЕЛИКИМИ», ВОНИ В ТОЙ ЖЕ ЧАС ПИШУТЬ ПРО ТЕ, ЩО РЕФОРМИ ПОРОДИЛИ «НАЙГЛИБШУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНУ КРИЗУ В СЕЛІ», НЕ ПРИВЕЛИ ДО СКАСУВАННЯ ТІЛЕСНИХ ПОКАРАНЬ ДЛЯ СЕЛЯН, НЕ БУЛИ ПОСЛІДОВНИМИ, А ЕКОНОМІЧНЕ ЖИТТЯ В 1860-1870 -І РР.. ХАРАКТЕРИЗУВАЛОСЯ ПРОМИСЛОВИМ СПАДОМ, РОЗГУЛОМ СПЕКУЛЯЦІЇ І ГРЮНДЕРСТВА